

Leeftijd **59**

Functies (o.a.) **voorzitter ZLTO**, lid **federatiebestuur LTO** met **portefeuille verduurzaming**, **vicevoorzitter raad van commissarissen VION**, lid van de **raad van advies van Staatsbosbeheer**

Bedrijf **samen met zijn vrouw Marianne in Wintelre een boerderijcafé en een melkveebedrijf met 90 melkkoeien en 55 stuks jongvee op 40 hectare grond**

Vorige functies (o.a.) **voorzitter raad van commissarissen CRV**, **voorzitter Gezondheidsdienst voor Dieren** en **bestuurslid NAJK**

‘Brabant frustreert innovatie in de melkveehouderij. **Dat is dom en kortzichtig**’

‘Stapelend beleid jaagt koeien Brabant uit’

Met het besluit om veehouders te verplichten versneld te investeren in emissiearme stallen hebben Provinciale Staten van Brabant de verhoudingen op scherp gezet. ZLTO-voorzitter Hans Huijbers is boos. De bestuurder die niet bang is om voorop te lopen in verduurzaming, spreekt veel jonge ondernemers die geen perspectief meer zien. ‘Maar ook Brabant heeft melkveehouders in de toekomst hard nodig’, waarschuwt hij.

TEKST WICHERT KOOPMAN

In de vroege ochtenduren is het in de schaduw op het terras achter de traditionele langgevelboerderij nog wel uit te houden. Hans Huijbers schopt zijn blouse met strontvlekken voor een schoon kledingstuk. In deze vakantietijd staat de vergaderboer wat vaker zelf in de melkput. In de cadans van de pulsators rijpen zijn ideeën over een nieuwe rol voor agrarische ondernemers. Jazeker, de voorzitter van de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie kijkt met optimisme naar de toekomst. ‘Boeren hebben een oplossing voor belangrijke maatschappelijke vraagstukken, zoals de reductie van de uitstoot van broeikasgassen, aanpassing aan klimaatverandering en de transitie naar duurzame energie. Naast de productie van voedsel zullen dat sterke pijlers worden onder agrarische bedrijven’, schetst hij een wenkend perspectief. Maar tegelijkertijd is Huijbers boos en bezorgd. Er is sinds 7 juli 2017 veel onrust in de Brabantse veehouderij. In een bewogen vergadering namen Provinciale Staten het besluit tot vergaande maatregelen om de ammoniakuitstoot uit de veehouderij terug te dringen.

Wat betekent dit concreet voor melkveehouders in Brabant?

‘Bovenop alle landelijke wetgeving krijgen Brabantse melkveehouders te maken met extra eisen. De meest ingrijpende hiervan is de verplichting dat stallen die ouder zijn dan twintig jaar al in 2022 emissiearm moeten zijn. En de vergunning om deze aanpassing te doen moet al voor 1 januari

2020 zijn aangevraagd. Veehouders staan voor gigantische investeringen in emissiearme vloeren. En de verplichting geldt ook voor jongveehuisvesting, terwijl daar nog geen enkel erkend systeem op de markt is. Daar komt nog bij dat gemeentes aangeven dat het nooit gaat lukken om alle vergunningen op tijd rond te krijgen. Veel collega’s zitten met de handen in het haar.’

Wat maakt u als bestuurder zo boos? Is het niet gewoon logisch dat veehouders in een provincie met veel intensieve veehouderij te maken krijgen met maatregelen?

‘Begin deze eeuw al hebben we met een brede coalitie van ZLTO, de provincie, waterschappen, beheerders van natuurterreinen en milieuorganisaties, volgens het vaak geroemde “Brabantse model”, afspraken gemaakt over terugdringing van de ammoniakemissie. Wij snappen namelijk heel goed dat we als boeren een extra verantwoordelijkheid hebben in een provincie met veel vee, veel mensen en veel natuur. Maar de eisen waaraan we nu moeten voldoen, missen iedere redelijkheid en billijkheid. Door de eerder gemaakte afspraken eenzijdig van tafel te vegen en alle signalen van critici te negeren heeft de provincie bovendien een ramkoers ingezet.’

Over ramkoers gesproken. ZLTO heeft nu een rechtszaak aangespannen tegen de provincie. Hoe sterk staat u?

‘De provinciale verordening jaagt de veehouderij op een kostenpost van 500 tot 800

miljoen euro en levert uiteindelijk nauwelijks milieuwinst op. Volgens de gedeputeerde zijn de maatregelen bedoeld om de depositie van ammoniak op natuurgebieden te verminderen. Maar de vraag is of dat doel wordt bereikt. Van de totale stikstofuitstoot in Brabant is niet meer dan 18 procent afkomstig uit de veehouderij. Aan andere sectoren worden echter geen extra beperkingen opgelegd. Het heeft er zelfs alle schijn van dat de reductie die in de landbouw wordt gerealiseerd, zal worden gebruikt om andere sectoren, zoals de industrie, te ontzien. Wij denken dat we met deze tegenstrijdigheden sterke argumenten hebben in een rechtszaak.’

Melkveehouders in Brabant hebben ook nog te maken met landelijk beleid dat intensieve bedrijven extra hard raakt. Hoe kijkt u bijvoorbeeld aan tegen de nieuwe visie op grondgebondenheid?

‘Het is goed dat er nu een breedgedragen visie op grondgebondenheid van LTO en NZO ligt. Maar als je alleen een eindbeeld schetst en niets zegt over de maatregelen die nodig zijn om daar te komen, ben je naïef. Dan formuleer je geen toekomstvisie, maar een toekomstdroom. Je zult maar geboren zijn op een boerderij in de Kempen. Hier was het traditie om bedrijven op te splitsen voor meerdere opvolgers. Intensivering was het gevolg. Dat draai je niet terug met het ruilen van een paar kavels. Daarvoor is een gigantische herinrichtingsoperatie en heel veel geld nodig.’

‘Een afstandseis van twintig kilometer voor grondgebondenheid is complete onzin’

Maar het blijft toch mogelijk om grondgebondenheid in te vullen met de aankoop van voer uit de regio?

‘Dat is waar, maar daarbij wordt wel een afstandseis van maximaal twintig kilometer gesteld. Ik heb geen idee waar die grens op is gebaseerd en vind het ook complete onzin.’
‘Het gaat mij te ver als de afnemer van mijn

melk gaat bepalen waar ik mijn ruwvoer mag kopen. Dat zijn toch keuzes die ondernemers zelf moeten kunnen maken? Ik koop al jaren mais van een oom die 28 kilometer verderop woont. Wat is daar mis mee? Als je als zuivelketen melkveehouders dit soort onzinnige eisen oplegt, lok je schijnconstructies uit en schiet je het doel voorbij.’

Wat zijn de consequenties van al deze ontwikkelingen voor de melkveehouderij in Brabant?

‘Je kunt geen nationale en provinciale regelgeving blijven stapelen op het erf van veehouders die internationaal moeten concurreren. Dit beleid jaagt de koeien weg uit Brabant. We zien dat nu al gebeuren. Van de fosfaatrechten die de afgelopen maanden zijn verkocht, is slechts een derde in de provincie gebleven. Een groot aantal ondernemers zonder opvolger stopt versneld. Erger vind ik het nog dat we een hele generatie jonge melkveehouders dreigen kwijt te raken. Bij ZLTO hebben we al 82 jonge ondernemers in beeld die afzien van hun plannen om het bedrijf voort te zetten. Ze zouden graag boer worden, zaten in veel gevallen zelfs al in een maatschap, maar zien geen perspectief meer.’

Moeten melkveehouders elders in Nederland zich ook zorgen maken?

‘Het verleden leert dat Brabants beleid voor de veehouderij nogal eens een opmaat is voor het beleid in andere provincies. Als het in het zuiden regent, druppelt het in het noorden. Uit onze analyse blijkt bijvoorbeeld dat een belangrijk deel van de verkochte fosfaatrechten is verhuisd van Brabant naar Friesland. Ook daar intensiveert dus de melkveehouderij. Je kunt wel 100 hectare hebben, maar als je daar een stal voor 400 koeien op zet, zijn dat ook vier koeien per hectare en moet er voer worden aangekocht. Op termijn zullen ze daar tegen dezelfde problemen aan gaan lopen.’

Is – hard gezegd – niet juist het doel van Provinciale Staten om ervoor te zorgen dat er minder vee komt in Brabant?

‘Dat zou kunnen, maar dat is dan wel kortzichtig. Minder koeien betekent bijvoorbeeld ook minder grasland. Bovendien worden de blijvende veehouders gedwongen tot vergaande schaalvergroting om de investeringen terug te verdienen. En als melkveehouders vertrekken, verdwijnt ook een belangrijke economische pijler onder het platteland. Dit zijn allemaal ontwikkelingen die volgens mij maatschappelijk niet gewenst zijn.’

‘Brabant profileert zich graag als een innovatieve provincie. Maar met het huidige beleid frustrereert men iedere innovatie in de melkveehouderij. Dat is dom en doodzonde. Ook hier staan we voor grote uitdagingen, bijvoorbeeld als het gaat om aanpassing aan klimaatverandering en omschakeling naar duurzame energie. Daarbij gaat ook Brabant melkveehouders de komende jaren heel hard nodig hebben.’ |